

[Vivike.]

år siden nedsat et afviklingsudvalg, også kaldet for fremtidsudvalget.

Nu foreligger der en plan fra Grønlandsministerens side om at flytte den kgl. grønlandske handel, i første omgang trafikafdelingen, fra København til provinsen. Det vil koste skatteyderne 67 mill. kr.

Det er så meningen, at administrationen i hvert tilfælde foreløbig skal blive herinde; det vil vise sig at være upraktisk og fordyrende, og det vil derfor ende med, at flytter man først trafikafdelingen, bliver man nødt til også at flytte administrationen, hvilket vil koste 13 mill. kr. Så er vi oppe på 80 mill. kr. i regning til vore skatteydere.

Man må da spørge: hvorfor? Kan den kgl. grønlandske handel ikke fungere, hvor den er, her i København? Jo, det kan den, den kan fortsat fungere, og al den containerplads, vi kan tænke os, kan vi få i frihavnen. Den kan fungere bedre her, end hvis den bliver flyttet til en af de tre byer, der er på tale.

Der er 10 provinsbyer, der har søgt, men der er kun 3 inde i billedet endnu. Den ene er Esbjerg, og de muligheder, der stilles i udsigt i Esbjerg, er sådan, at med en stærk vestlig vind kan skibene ikke manøvrere uden fare.

I Ålborg risikerer vi at blive generet meget stærkt af is i fjorden og på Hals Barre, og derudover vil vi blive generet af de landværts trafikforhold, fordi de kører på tværs af hinanden.

Frederikshavn kan tilbyde de bedste havneforhold, altså vel at mærke når havnen bliver bygget, for der er ingen provinsby, der kan tage den kgl. grønlandske handel uden store udbygninger af havne, af kajer og pierer, men i hvert fald i højsæsonen vil Frederikshavn have meget svært ved — for ikke at sige, at det vil være umuligt — at skaffe de fornødne havnearbejdere, og det vil sige, at skibene kan få adskilligt flere liggedage end ellers; det bliver dyrt, og den regning går altså også til skatteyderne, idet den forøger den kgl. grønlandske handels underskud.

Vi må altså regne med, at det hele bliver dyrere, og jeg vil derfor spørge: hvorfor så bruge 80 mill. kr.? Hvad er begrundelsen for denne set med mine øjne noget mærkelige disposition?

Ministeren for Grønland (A. C. Normann):

Jeg vil gerne over for det ærede medlem hr. Vivike først minde om, at beslutningen vedrørende udflytning af den kgl. grønlandske handel foreløbig kun omfatter transportafdelingen, og hvad der er nær knyttet dertil.

Det ærede medlem spørger om baggrunden for regeringens beslutning, og dertil kan jeg svare, at den især har sin begrundelse i to forhold. Det første er, at den kgl. grønlandske handels nuværende plads er for trang allerede for den nuværende aktivitet. Dette har medført en spredning af udskibningen til Grønland, dels til andre havne, dels til forskellige steder i Københavns havn. Disse forhold vil kun blive værre med den forventede stigning i godsmængden; det vil blive nødvendigt at skabe en ordening, der i højere grad samler funktionerne end hidtil, og det kan som nævnt ikke ske på den kgl. grønlandske handels nuværende plads.

Det andet motiv hviler på ønsket om en bedre afbalancering af den økonomiske aktivitet mellem hovedstadsområdet og andre dele af landet. Finansieringen af udflytningen er tænkt foretaget gennem midler, der kommer ind ved hel eller delvis afhændelse af den kgl. grønlandske handels anlæg i København, og det ærede medlems oplysninger om udgifternes omfang kan jeg ikke her bekræfte rigtigheden af.

Med de oplysninger, jeg har om salgsværdien af handelens plads, er det for mig langt fra sikkert, at en etablering i provinsen overhovedet kommer til at koste staten noget. Men selv om der skulle blive tale om visse begrænsede statslige investeringer, eventuelt kortvarige, i tiden indtil den kgl. grønlandske handels plads kan frigøres, så tror jeg, at de driftsmæssige økonomiske fordele ved et virkelig hensigtsmæssigt anlæg i provinsen fuldt ud vil opveje sådanne anlægsudgifter, hvortil kommer — hvad der er væsentligt — den samfundsmæssige fordel ved, at det tætbebyggede hovedstadsområde med dets opsvulmede grundpriser, højere byggeomkostninger og mangel på boliger aflastes på disse områder til fordel for en egn med mindre pres på arbejdskraften og på de samfundsmæssige investeringer.

Vivike: Jeg takker for ministerens svar, hvoraf det jo bl. a. fremgik, at man på